

Vides pārraudzības valsts birojs

Rūpniecības iela 23, Rīga, LV-1045, tālr. 67321173, fakss 67321049, e-pasts vpvb@vpvb.gov.lv, www.vpvb.gov.lv

Rīgā

Programma Nr. 5-03/2

ietekmes uz vidi novērtējumam vēja elektrostaciju būvniecībai Saldus novada Novadnieku, Kursīšu un Zaņas pagastos

Derīga līdz 2025. gada 6.janvārim

Programma izdota SIA "VPSP", reģ. Nr. 40203207236, juridiskā adrese: Ķekavas novads, Baloži, Uzvaras prospekts 17 k-2 - 105, LV-2128, elektroniskā pasta adrese: gatis@ec.lv (turpmāk - Ierosinātāja).

Programma izstrādāta saskaņā ar likuma "*Par ietekmes uz vidi novērtējumu*" (turpmāk - Novērtējuma likums) 16. pantu, 17. panta pirmo prim daļu un Ministru kabineta 2015. gada 13. janvāra noteikumu Nr. 18 "*Kārtība, kādā novērtē paredzētās darbības ietekmi uz vidi un akceptē paredzēto darbību*" (turpmāk - Noteikumi Nr. 18) IV sadaļas prasībām, pamatojoties uz Pilnvarotās personas 2019. gada 5. decembra iesniegumu, ar kuru pieprasīta programma ietekmes uz vidi novērtējuma veikšanai un 2019. gada 19. decembra vēstuli, ar kuru iesniegti sākotnējās sabiedriskās apspriešanas materiāli, kā arī sākotnējās sabiedriskās apspriešanas rezultāti. Programmā ietvertas prasības ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma (turpmāk - Ziņojums) sniedzamās informācijas apjomam un detalizācijas pakāpei, kā arī ietekmes novērtējuma turpmākai veikšanai nepieciešamo pētījumu un organizatorisko pasākumu kopumam.

Paredzētai darbībai jāatbilst normatīvo aktu prasībām, tostarp Ministru kabineta 2013. gada 30. aprīļa noteikumu Nr. 240 "*Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi*" (turpmāk - Noteikumi Nr. 240) 163. punktā ar apakšpunktiem noteiktajam. Izvērtējis paredzētās darbības parametrus un plānoto darbības vietu, Vides pārraudzības valsts birojs (turpmāk - Birojs) pirmšķietami nekonstatē, ka paredzēto darbību nebūtu iespējams realizēt tādā veidā, lai tā atbilstu Noteikumu Nr. 240 prasībām. Tomēr, ja ietekmes uz vidi novērtējuma (turpmāk - IVN) gaitā tiek konstatēts, ka paredzētā darbība ir aizliegta ar normatīvajiem aktiem, Birojs atbilstoši Novērtējuma likuma 14 *prim* panta piektajai daļai pieņem lēmumu par IVN pārtraukšanu.

I. Ietekmes uz vidi novērtējuma objekts un sākotnējās sabiedriskās apspriešanas rezultāts:

1. Ietekmes uz vidi novērtējuma objekts atbilstoši paredzētas darbības iesniegumos norādītajam, ir vēja elektrostaciju (turpmāk - VES) būvniecība (turpmāk - Paredzētā darbība) Saldus novadā, Novadnieku pagastā, zemes īpašumos ar kadastra Nr. 84720080087, kadastra Nr. 84720080125, kadastra Nr. 84720080089, kadastra Nr. 84720080063, Kursīšu pagastā,

zemes īpašumos ar kadastra Nr. 84620030050, kadastra Nr. 84620030081, kadastra Nr. 84620030101, kadastra Nr. 84620030030, kadastra Nr. 84620030092 un Zaņas pagastā, zemes īpašumos ar kadastra Nr. 84940020028 un kadastra Nr. 84940020079 (turpmāk – kopā saukta Darbības vieta)¹.

2. Darbības vietā kopējais uzstādīto VES skaits nepārsniegs 12 (kopējo uzstādāmo staciju skaitu un izvietojumu ir paredzēts vērtēt IVN laikā), kas ar vidēja sprieguma kabeļlīnijām tiks savienotas ar sprieguma paaugstināšanas staciju. Elektroenerģijas pārvadei no sprieguma paaugstināšanas stacijas līdz esošai apakšstacijai vai jaunbūvējamai apakšstacijai tiks būvēta jauna 110 kV gaisvadu vai kabeļu elektropārvades līnija, ko paredzēts izvietot (iespēju robežās) esošās publiskās infrastruktūras (autoceļu) nodalījuma joslās un esošo elektropārvades līniju aizsargjoslās. Saražotās elektroenerģijas nodošanai kopējā tīklā tiek paredzēts izmantot esošo 110 kV gaisvadu līniju, pieslēdzoties pie esošās apakšstacijas “*Kūmas*”, kam veicamās rekonstrukcijas apjoms tiks precizēts IVN Ziņojuma izstrādes laikā, vai izbūvējot jaunu apakšstaciju un attiecīgi gaisvadu vai kabeļu līnijas pieslēgumu līdz tai.
3. Precīzs VES novietojums pašlaik nav noteikts. Norādīts, ka attālums starp VES Kursīšu un Novadnieku pagastos būs vismaz 2,2 km, bet attālums no VES, kas ir paredzēts izbūvēt Zaņas pagastā, līdz VES Kursīšu un Novadnieku pagastos - lielāks par 7 km.
4. Prognozēts, ka katras VES nominālā jauda varētu sasniegt 6 MW. Uzstādāmo VES modelis un tehniskie raksturlielumi pašlaik vēl nav noteikti. IVN ietvaros ir plānots vērtēt vairākus VES modeļus, salīdzinot tos kā tehnoloģiskās alternatīvas.
5. Lai nodrošinātu piekļuvi teritorijām, kurās tiek plānota VES izvietošana, ir paredzama gan esošā ceļu tīkla izmantošana, gan jaunu pievedceļu būvniecība. Piekļuvei VES būvniecības un ekspluatācijas laikā Kursīšu pagastā plānots izmantot valsts vietējo autoceļu V 1163 *Silaini - Kursīši*, kas pieslēdzas valsts reģionālas nozīmes autoceļiem P 105 *Butnāri – Saldus – Ezere* (turpmāk – P 105) un valsts galvenajam autoceļam A 9 *Rīga (Skulte) – Liepāja* (turpmāk – A 9), Novadnieku pagastā - vietējo autoceļu V 1162 *Saldus–Kūdra*, kas savienots ar P 105 un A 9, bet Zaņas pagastā - valsts reģionālas nozīmes autoceļu P 105.
6. Kursīšu pagastā izpētes teritorija robežojas ar meža zemēm un lauksaimniecībā izmantojamām zemēm, savukārt uz austrumiem no izpētes vietas atrodas Meldziru un Pliču purvi. Tuvākās blīvi apdzīvotās vietas, Kursīšu ciems, administratīvā robeža atrodas 2,3 km attālumā no izpētes teritorijas ārējās robežas. Novadnieku pagastā izpētes teritorija robežojas ar meža zemēm un lauksaimniecībā izmantojamām zemēm. Tuvākās blīvi apdzīvotās vietas, Ēvaržu ciems, administratīvā robeža atrodas 1,1 km attālumā no izpētes teritorijas ārējās robežas. Zaņas pagastā izpētes teritorija robežojas ar meža zemēm un lauksaimniecībā izmantojamām zemēm, kā arī ar valsts reģionālas nozīmes autoceļu P 105. Tuvākās blīvi apdzīvotās vietas, Pampāļu ciems, administratīvā robeža atrodas 2,3 km attālumā no izpētes teritorijas ārējās robežas. Visu izpētes teritorijā iekļauto zemes vienību apkārtnē atrodas atsevišķas dzīvojamās viensētas.
7. Saskaņā ar Saldus novada teritorijas plānojumu, Darbības vietā ietilpst zemes vienības vai to daļas, kuru plānotā (atļautā) izmantošana ir lauksaimniecībā izmantojamās zemes (L) un meži (M).
8. Darbības vietai tuvākā Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamā dabas teritorija (*NATURA 2000*) atrodas ~ 3,2 km attālumā – dabas liegums “*Sātiņu dīķi*”.

¹ No Iesniegumam pievienotajiem un papildus iesniegtajiem dokumentiem izriet, ka starp Ierosinātāju un iepriekš minēto īpašumu īpašniekiem ir slēgtas nodomu vienošanās par īpašumu iespējamu izmantošanu Paredzētās darbības realizācijai, vai sniegta īpašnieku piekrišana Paredzētās darbības ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras veikšanai.

9. IVN Paredzētajai darbībai piemērots ar Biroja 2019. gada 5. jūnija lēmumu Nr. 9 “*Par ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu*”, balstoties uz Novērtējuma likuma 4. panta pirmās daļas 1. punktu, 1. pielikuma “*Objekti, kuru ietekmes novērtējums ir nepieciešams*” 26. prim punkta 2. apakšpunktu “*Vēja elektrostaciju būvniecība, ja to: 2) kopējā jauda ir 15 megavatu un vairāk*”.
10. Paziņojums par Paredzēto darbību tika publicēts 2019. gada 28. novembra laikrakstā “*Saldus Zeme*”, ievietots tīmekļa vietnēs www.saldus.lv, www.enviroment.lv un www.vpvb.gov.lv. Atbilstoši Ierosinātās sniegtajai informācijai – par Paredzēto darbību individuāli informēti tie nekustamo īpašumu īpašnieki (valdītāji), kuru nekustamie īpašumi robežojas ar Darbības vietu. Paredzētās darbības sākotnējās sabiedriskās apspriešanas sanāksme klātienē notika 2019. gada 9. decembrī plkst. 18:00, Kursīšu kultūras centra jaunajā zālē (Kalna ielā 1, Kursīšos, Saldus novadā). Saskaņā ar Birojā iesniegto 2019. gada 5. jūnija sākotnējās sabiedriskās apspriešanas sanāksmes protokolu sanāksmē piedalījās Ierosinātās, Pilnvarotās personas, Ventpils novada domes un sabiedrības pārstāvji, kopumā 71 interesents. Klātesošie galvenokārt interesējās par Darbības vietas izvēles kritērijiem un plānoto objektu izbūves vietām un to piemērotību Paredzētās darbības īstenošanai. Iedzīvotāji pauda satraukumu par VES radīto troksni un mirguļošanu, ietekmi uz veselību, ietekmi uz lauksaimniecības dzīvniekiem un meža zvēriem, ietekmi uz gruntsūdeņiem, kā arī bažas par ietekmi uz Darbības vietai pieguļošajiem īpašumiem. Klātesošie interesējās arī par VES tehniskajiem risinājumiem, tai skaitā par turbīnu ekspluatācijas ilgumu un paredzētajiem pasākumiem pēc VES ekspluatācijas beigām. Sākotnējās sabiedriskās apspriešanas laikā saistībā ar Paredzēto darbību Birojā tika saņemti vairāki sabiedrības pārstāvju iesniegumi, kuros pausts viedoklis pret Paredzētās darbības realizēšanu, SIA “*SCHWENK Latvija*” 2019. gada 16. decembra vēstule, kurā norādīts, ka daļu no projektā plānotajiem vēja ģeneratoriem iespējams plānot novietot uz kaļķakmens krājumiem Kūmu un Kursīšu atradnēs² un lūgts izvērtēt plānoto VES izvietojuma ietekmi uz izpētītajiem kaļķakmens krājumiem un AS “*Latvijas valsts meži*” vēstule, kurā informēts par tām dabas vērtībām, kas atrodas vistuvāk Darbības vietai un kuras varētu tikt ietekmētas. Visi Birojā saņemtie priekšlikumi un viedokļi tika nosūtīti Ierosinātājai.

II. Vispārējās prasības ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma sagatavošanai:

1. Prasības Paredzētās darbības IVN Ziņojuma sagatavošanai nosaka Novērtējuma likuma 17. panta trešā daļa un Noteikumu Nr. 18 2. pielikums, kurā izvērtēti norādīts, kāda informācija un novērtējums Ziņojumā ir jāiekļauj. Tādēļ Birojs atkārtoti minētās prasības neuzskaita, bet norāda, ka Ziņojums sagatavojams atbilstoši Novērtējuma likuma 17. panta trešās daļas un Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma prasībām, cik iespējams, to strukturējot atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikumam.
2. Ievērojot Novērtējuma likuma 16. panta pirmajā daļā noteikto, Birojs ar šo programmu tikai papildina no ārējiem normatīvajiem aktiem jau izrietošos nosacījumus Ziņojumā sniedzamās informācijas apjomam, precizējot, kāda veida informācijai un novērtējumam pievēršama īpaša uzmanība, ņemot vērā Paredzētās darbības un Darbības vietas specifiku.
3. Ziņojuma sagatavošanai Birojs noteic šādas vispārējās prasības:
 - 3.1. Ziņojumā definē un pamato izpētes teritorijas robežas, kas ietver Darbības vietu un Paredzētās darbības iespējamās ietekmes zonu, jo īpaši ņemot vērā tuvāko ciemu (*Ēvaržu ciems, Kursīšu ciems, Pampāļu ciems*) un viensētu novietojumu. Izpētes teritorija aptver arī teritoriju VES parka būvniecības laikā izmantojamās transportēšanas maršrūtus, kas ietver vietējas nozīmes autoceļu V 1163 *Silaini - Kursīši*, kurš pieslēdzas valsts reģionālas

² Atbilstoši SIA “*SCHWENK Latvija*” 2019. gada 16. decembra vēstulē sniegtajai informācijai.

nozīmes autoceļiem P 105 un A 9, vietējas nozīmes autoceļu V 1162 *Saldus–Kūdra*, kas savienots ar P 105 un A 9, un valsts reģionālas nozīmes autoceļu P 105, kā arī jaunbūvējamās elektropārvades kabeļa līnijas teritoriju.

- 3.2. Ziņojumā ietver esošās un plānotās situācijas attēlojumu kartogrāfiski, piemēram, esošās situācijas un plānotās situācijas plānu, kur savstarpēji salīdzināmā mērogā atspoguļota esošā situācija un plānotā situācija Darbības vietā un Paredzētās darbības ietekmes zonā. Kartogrāfiski nepieciešams attēlot līdzšinējās un plānotās derīgo izrakteņu ieguves teritorijas³, kā arī esošos un plānotos objektus, tai skaitā: plānoto VES un papildus nepieciešamo pagaidu un pastāvīgo objektu (piemēram, pievedceļus, laukumus u.c.) izvietojumu, esošās un nosakāmās aizsargjoslas, meliorācijas sistēmas, dabas objektus, ierobežojumu zonas, kas izriet no Noteikumos Nr. 240 noteiktajiem aprobežojumiem VES un VES parku būvniecībai u.c. nozīmīgu informāciju, kas ļauj pārskatāmi vizuāli uztvert, kādas pārmaiņas un kurā vietā ar Paredzēto darbību sagaidāmas.
- 3.3. Paredzētās darbības alternatīvu vērtējumu veic vienlīdz detālā pakāpē, kā to paredz Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8. punkts.
- 3.4. Ziņojumā ietveramo ietekmju uz vidi novērtējumu veic speciālisti ar augstāko akadēmisko vai profesionālo izglītību, vēlams atbilstošā dabas zinātnes un inženierzinātnes izglītības tematiskajā jomā. Ziņojumā ietver to speciālistu sarakstu (norādot izglītību), kuri sagatavojuši attiecīgo Paredzētās darbības ietekmju vērtējumu. Ja speciālisti ir sagatavojuši atzinumus, tos pievieno Ziņojumam.
- 3.5. Visus Ziņojumam pievienotos dokumentus, tai skaitā speciālistu vai ekspertu atzinumus un citus dokumentus, tai skaitā to atvasinājumus, noformē atbilstoši Dokumenta juridiskā spēka likumam un Elektronisko dokumentu likumam.
- 3.6. Sagatavojot Ziņojumu, jāņem vērā iespējamās faktisko un tiesisko apstākļu izmaiņas, tostarp izmaiņas normatīvajos aktos, kas regulē IVN un atsevišķu ietekmes aspektu novērtējumu.
- 3.7. Lai uzlabotu Ziņojuma uztveramību, Ziņojumam nepieciešams sagatavot arī īsu ievadu, kurā ietver koncentrētu Paredzētās darbības, Darbības vietas un tās galveno raksturlielumu aprakstu, tostarp informāciju par Paredzētās darbības alternatīvām, galvenajiem ietekmju novērtējuma secinājumiem un plānotajiem Paredzētās darbības realizācijas termiņiem.

III. Institūcijas un organizācijas, ar kurām nepieciešams konsultēties vai kurām iesniedzams Ziņojums:

1. Ņemot vērā Paredzētās darbības iespējamās ietekmes, Ziņojuma izstrādes laikā jākonsultējas ar Dabas aizsardzības pārvaldi, AS "*Latvijas valsts mežiem*", SIA "*SCHWENK Latvija*" un, nepieciešamības gadījumā, arī ar citām institūcijām vai komersantiem.
2. Ziņojumu iesniedz Valsts vides dienesta Liepājas reģionālajā vides pārvaldē, Saldus novada domē, Dabas aizsardzības pārvaldē un Veselības inspekcijā rakstveida priekšlikumu saņemšanai Ziņojuma pilnveidošanai.

IV. Prasības novērtēšanas un pētījumu kopumam, kas jāietver Ziņojumā:

1. Paredzētās darbības vietas un paredzētās darbības raksturojums:

- 1.1. Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 1. un 2. punktā noteikto prasību izpildei Birojs precizējošus nosacījumus neizvirza.
- 1.2. Sniedzot informāciju par Darbības vietu atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 3. punktam, norāda arī informāciju par esošo teritorijas izmantošanu, tās piemērotību

³ Tai skaitā ņemot vērā SIA "*SCHWENK Latvija*" derīgi izrakteņu ieguves teritorijas.

Paredzētās darbības veikšanai, tai skaitā vēja apstākļu raksturojums, grunts stabilitāte, attālumi līdz īpaši aizsargājamām dabas teritorijām, mikroliegumiem, dzīvojamām mājām, apdzīvotām teritorijām (ņemot vērā arī Noteikumos Nr.240 iekļautos ierobežojumus), sabiedriski nozīmīgām ēkām un saimnieciskās darbības objektiem, meliorācijas sistēmām, satiksmes, sakaru u.c. infrastruktūrai un inženierbūvēm (piemēram, elektroniskie sakaru tīkli, elektrotīkli, cauruļvadi u.c.). Sniedz informāciju par esošajām un plānotajām derīgo izrakteņu ieguves vietām kontekstā ar VES staciju izvietojumu un ekspluatāciju.

- 1.3. Definējot Paredzētās darbības alternatīvas atbilstoši Paredzētās darbības veidam un specifikai (Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 4. punkts), izsver arī alternatīvas Paredzētās darbības apjomam un objektu izvietojumam Darbības vietā (ņemot vērā Noteikumos Nr. 240 iekļautās prasības) vai, ja atbilstoši – tehnoloģiskajiem risinājumiem veidā, kas rada mazāku ietekmi uz vidi dzīvojamās apbūves teritorijās.
- 1.4. Sniedz informāciju par Darbības vietas un tai piegulošo teritoriju īpašuma piederību, nekustamajiem īpašumiem, kuros paredzēta ar VES parka izveidi saistītā būvniecība, kā arī nekustamajiem īpašumiem, kuros nosakāma VES aizsargjosla. Aprēķina iespējamo maksimālo aizsargjoslas skartās (katrā īpašumā) zemes platību.
- 1.5. Sniedzot informāciju atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 5.1. punktam (Paredzētās darbības un tās fizisko pazīmju apraksts, kā arī nosacījumi zemes izmantošanai), ievērojami arī šādi nosacījumi:
 - 1.5.1. Raksturojot visus plānotos un nepieciešamos darbus un to secību, ņem vērā, ka šis raksturojums aptver gan teritorijas sagatavošanu, gan papildus nepieciešamo objektu būvniecību un esošo būvju (arī inženierbūvju un meliorācijas sistēmas objektu) pārkārtošanu vai pārbūvi, transportēšanu un teritoriju rekultivāciju.
 - 1.5.2. Ņemot vērā plānoto Darbības vietu un tās specifiku, īpašu uzmanību pievērš plānotajiem teritorijas sagatavošanas darbiem, tai skaitā nepieciešamajiem teritoriju atmežošanas, nosusināšanas (iespējams, arī ūdens nostādināšanas un novadīšanas) risinājumiem, meliorācijas objektu pārkārtošanai vai pārbūvei (arī ārpus Darbības vietas), ja nepieciešams – arī grunts nomaiņas vai stabilizācijas risinājumiem.
 - 1.5.3. Sniedz VES raksturojumu un salīdzina iespējamās VES modeļus un to atšķirības, tai skaitā augstumu, spārnu garumu, jaudu un lietderības koeficientu, plānoto saražoto elektroenerģijas daudzumu, pamatu un konstrukciju izbūves nosacījumus, materiālus, radīto trokšņa līmeni (arī atkarībā no vēja ātruma), spārnu pretapledošanas risinājumus, ap VES nosakāmās aizsargjoslas platumu. Pievērš uzmanību spridzināšanas darbu ietekmei uz VES konstrukciju.
 - 1.5.4. Paredzētajai darbībai nelabvēlīgu meteoroloģisko apstākļu raksturojums. VES darbības regularitāte, minimālais, optimālais un maksimālais vēja ātrums, kad VES darbojas.
 - 1.5.5. Sniedzot papildus nepieciešamo būvju un palīgiekārtu aprakstu, norāda un pamato būvju un iekārtu raksturlielumus un jaudu (īpašu uzmanību pievēršot iekārtu jaudai un parametriem, no kā atkarīga VES izvietojuma iespējamība).
 - 1.5.6. Nosaka VES parka izveidei nepieciešamo zemes platību, tostarp kopējo zemes platību, kurai tiks veikta līdzšinējās izmantošanas un/vai zemes lietojuma veida maiņa.
 - 1.5.7. Sniedz informāciju par visu būvju un iekārtu izvietojumu Darbības vietā, norādot to izvietojumu.

- 1.6. Sniedzot ražošanas procesu (arī izlietoto materiālu un dabas resursu) aprakstu atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 5.2. punktam, īpašu uzmanību pievērš arī:
 - 1.6.1. VES darbības vadībai, uzraudzībai un kontrolei;
 - 1.6.2. Darbības vietas uzraudzībai un kontrolei būvdarbu un ekspluatācijas laikā, tostarp teritoriju izmantošanas ierobežojumiem, kas saistīti ar VES darbību.
- 1.7. Sniedzot informāciju atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 5.3. punktam, īpašu uzmanību pievērš trokšņa emisijām un mirguļošanai, vērtē arī vibrācijas, elektromagnētisko lauku. Skaidrojams, kādās paredzētās darbības realizācijas stadijās attiecīgās emisijas un ietekmju veidi rodas. Prognozējamo emisiju apjomu nosaka skaitliskās vērtībās, ņemot vērā iekārtu tehniskajā dokumentācijā vai citos literatūras avotos norādīto (piemēram, attiecībā uz iekārtu skaņas jaudu). Attiecībā uz Paredzētās darbības laikā radītajiem atkritumiem (arī atkritumiem pēc VES ekspluatācijas perioda beigām) norādāmi arī risinājumi to apsaimniekošanai.
- 1.8. Sagatavojot informāciju atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 5.4. punktam, vadās no minētā pielikuma 10. punktā sniegtajiem norādījumiem attiecībā uz avāriju risku novērtējumu un ņem tos vērā tik tālu, cik tie attiecas uz Paredzēto darbību. Īpašu uzmanību pievērš tādiem drošības aspektiem kā apledošana un ierobežojumi VES drošības aizsargjoslā, kā arī iespējama ietekme uz gaisa satiksmi, navigācijas iekārtu darbību.
- 1.9. Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 5.5. un 5.6. punktā noteikto prasību izpildei Birojs precizējošus nosacījumus neizvirza.

2. Vides stāvokļa novērtējums Darbības vietā un tās apkārtnē:

- 2.1. Saskaņā ar Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 6. punktā noteikto (esošā vides stāvokļa novērtējums) Ziņojumā ietver aprakstu, kurā aplūkoti pašreizējā vides stāvokļa attiecīgie aspekti, apsverot, kā vides stāvoklis varētu attīstīties Paredzētās darbības neīstenošanas gadījumā (pamatscenārijs). Pamatscenārija novērtējums nav Paredzētās darbības alternatīvu novērtējums (to neaizstāj), bet veids, kā novērtēt, cik lielā mērā iemesls iespējamām negatīvām izmaiņām vides stāvoklī būtu tieši Paredzētā darbība.
- 2.2. Atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 7. punktā noteiktajam – esošā vides stāvokļa raksturojums aptver visas Novērtējuma likuma 1. panta 1. punkta legāldefinīcijā “*ietekme uz vidi*” uzskaitītās vides jomas, īpašu uzmanību pievēršot pamatojumam, - kā un vai Paredzētā darbība tās var ietekmēt. Šādā veidā identificējamās būtiskās ietekmes, noskaidrojot arī, kādi Paredzētās darbības procesi tās rada un kāda var būt to izpausme uz cilvēku, viņa veselību un drošību, bioloģisko daudzveidību, zemi un augsni, derīgo izrakteņu ieguvī, ūdeni, gaisu, klimatu, ainavu, materiālajām vērtībām, kultūras un dabas mantojumu, kā arī Darbības vietas iespējamo pakļautību avāriju vai negadījumu riskiem.
- 2.3. Īpaša uzmanība vides stāvokļa novērtējumā, kas veicams saskaņā ar Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 7.1. – 7.9. punktā noteikto, pievēršama šādiem jautājumiem:
 - 2.3.1. Teritorijas hidroģeoloģiskais raksturojums Paredzētās darbības (arī pievedceļu un elektropārvades līniju) teritorijās, kā arī piegulošajās un šķērsojamās teritorijās (tuvāko/šķērsojamo ūdensteču un ūdenstilpju raksturojums, to aizsargjoslas; teritoriju dabīgās drenāžas un meliorācijas sistēmu, kuras var ietekmēt Paredzētā darbība, tai skaitā izbūves laikā, raksturojums); teritoriju applūšanas iespējas.
 - 2.3.2. Hidroģeoloģiskie apstākļi Darbības vietā un Paredzētās darbības ietekmes zonā, tostarp informācija par dabīgās drenāžas un meliorācijas sistēmu objektiem, ūdens plūsmas virzieniem tajos, saņemošās ūdensteces (promtekas) raksturojums

- (tostarp ūdeņu tips, noteiktās ūdens kvalitātes prasības un vides kvalitātes mērķi, pašreizējā izmantošana).
- 2.3.3. Darbības vietas ģeoloģiskās uzbūves un inženierģeoloģisko apstākļu raksturojums (tostarp, piemēram, paaugstināta ģeoloģiskā riska nogabali, mūsdienu ģeoloģiskie procesi).
 - 2.3.4. Dzīvojamās mājas un apdzīvotas teritorijas Darbības vietas tuvumā, attālumi līdz tām.
 - 2.3.5. Esošās gaisa kvalitātes un trokšņa līmeņa novērtējums Paredzētās darbības realizācijas vietā un ietekmes zonā, fokusējoties uz esošo problēmsituāciju un vietu, ja tādas identificējas, analīzi.
 - 2.3.6. Dabas raksturojums Darbības vietā, līdzšinējās izmantošanas un/vai zemes lietojuma veida maiņa (atmežošana vai apauguma noņemšana), pārmaiņu skartās platības.
 - 2.3.7. Darbības vietas un apkārtnes dabas novērtējums, ietverot vērtējumu par nozīmīgām dabas vērtībām, īpaši aizsargājamām sugām (tostarp putniem) un to dzīvotnēm, īpaši aizsargājamiem un Eiropas Savienības nozīmes biotopiem un mikroliegumiem Darbības vietā un tās iespējamās ietekmes zonā. Sugu un biotopu novērtējumu veic attiecīgajā sertifikācijas jomā sertificēts nozares (sugu un biotopu) eksperts un Ziņojumam pievieno ekspertu atzinumus.
 - 2.3.8. Informācija par tuvākajām rūpnieciska rakstura darbībām vai piesārņotām vietām, kas rada līdzīgas ietekmes; novērtējums, vai un kā ietekmes varētu summēties.
- 2.4. Raksturojot esošo vides stāvokli, Ziņojumā sniedzamas arī šādas ziņas:
- 2.4.1. Darbības vietas un tai piegulošo teritoriju īpašuma piederības raksturojums.
 - 2.4.2. Darbības vietas un Paredzētās darbības ietekmes zonas teritorijas pašreizējā izmantošana. Paredzētās darbības atbilstība vietējās pašvaldības teritorijas plānojumam, nepieciešamie grozījumi tai, lai Paredzētā darbība būtu pieļaujama.
 - 2.4.3. Meteoroloģisko un klimatisko apstākļu raksturojums kontekstā ar Paredzētās darbības realizāciju, tostarp “*vēja rozes*”, vēja ātruma un faktoru, no kuriem atkarīgs vēja elektrostacijās saražotās elektroenerģijas daudzums, raksturojums plānoto vēja elektrostaciju izveidei paredzētajā teritorijā. Vēja elektrostaciju darbībai nepieciešamo vēja ātrumu dažādā augstumā no zemes virsmas pietiekamības novērtējums. Paredzētajai darbībai nelabvēlīgu meteoroloģisko apstākļu raksturojums. VES darbības regularitāte, minimālais, optimālais un maksimālais vēja ātrums, kad VES darbojas.
 - 2.4.4. Tuvākās ūdens ņemšanas vietas un pazemes ūdens atradnes, to raksturojums un izmantošana, aizsargjoslas.
 - 2.4.5. Informācija par tuvākajām īpaši aizsargājamām dabas teritorijām (gan nacionālajām, gan Eiropas Savienības īpaši aizsargājamām NATURA 2000 teritorijām) un mikroliegumiem, to izveidošanas un aizsardzības mērķiem.
 - 2.4.6. Vērtējums par Darbības vietas un Paredzētās darbības ietekmes zonas ainavisko un kultūrvēsturisko nozīmīgumu, tuvākajiem kultūras un dabas mantojuma pieminekļiem.
 - 2.4.7. Cita informācija un novērtējums atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 7.1. – 7.9. punktā noteiktajam.

3. Paredzētās darbības iespējamā ietekme uz vidi un tās novērtējums:

- 3.1. Paredzētās darbības un tās iespējamo alternatīvu būtiskās ietekmes uz vidi vērtējamas atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8. punktā ar apakšpunktiem noteiktajam, ņemot vērā, ka katrs no ietekmju veidiem apsver gan tiešos, gan netiešos, sekundāros, savstarpējos un summāros, pārrobežu u.c. ietekmes aspektus.
- 3.2. Papildus Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8. punktā ar apakšpunktiem noteiktajam Birojs ietekmju novērtējumam izvirza šādas prasības:
 - 3.2.1. Vērtējot ietekmes, ko rada Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8.1. punktā uzskaitītie darbi (būvniecība un, ja attiecināms, nojaukšanas darbi), ņemamas vērā arī ar teritorijas sagatavošanu saistītās ietekmes, tostarp ietekmes, ko rada apauguma noņemšana, nosusināšanas sistēmas izveide un (ja nepieciešams) augšnes virskārtas noņemšana, kā arī ietekmes, ko rada papildus nepieciešamo infrastruktūras objektu (piemēram, ceļu, elektrolīniju) būvniecība vai meliorācijas sistēmu pārkārtošana ārpus Darbības vietas, ja tāda nepieciešama. Novērtējumā ņem vērā arī iespējamās neērtības vai traucējumus vietējiem iedzīvotājiem un ietekmes uz citām personām piederošiem īpašumiem. Vērtējot būvniecības laikā paredzētās transportēšanas ietekmes, ņem vērā šajā programmā noteikto prasību, ka Paredzētās darbības ietekmes teritorija ir arī transportēšanas maršruti, kas ietver vismaz vietējas nozīmes autoceļu V 1163 *Silaini - Kursīši*, kas pieslēdzas valsts reģionālas nozīmes autoceļiem P 105 un A 9, vietējas nozīmes autoceļu V 1162 *Saldus-Kūdra*, kas savienots ar P 105 un A 9 un valsts reģionālas nozīmes autoceļu P 105, kā arī jaunbūvējamās elektropārvades kabeļa līnijas teritoriju.
 - 3.2.2. Novērtējamas trokšņa un vibrācijas līmeņa izmaiņas, tai skaitā objektam piegulošās apdzīvotās vietās, būvniecības un ekspluatācijas laikā. Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8. punkta ar apakšpunktiem izpilde attiecībā uz vides trokšņa novērtējumu izpildāma atbilstoši Ministru kabineta 2014. gada 7. janvāra noteikumos Nr. 16 "*Trokšņa novērtēšana un pārvaldības kārtība*" noteiktajam. Lai novērtētu atbilstību vides trokšņa normatīviem, izmanto trokšņa izkliedes aprēķina datorprogrammu. Veicama trokšņa dažādo frekvenču analīze, raksturojot dominējošo troksni un ietekmi uz cilvēku.
 - 3.2.3. Sniedzams gaisa kvalitātes izmaiņu novērtējums un nozīmīgums Paredzētās darbības piegulošajās teritorijās objekta būvniecības laikā.
 - 3.2.4. Novērtējamas mirgošanas efekta, apēnojuma, spārnu ēnu kustības, atspīduma no spārniem, VES apgaismojuma un citas VES ekspluatācijas iespējamās ietekmes uz tuvākajām apdzīvotajām teritorijām (arī viensētām), iespējamie aprobežojumi zemes izmantošanā VES tuvumā.
 - 3.2.5. Veicams nelabvēlīgu meteoroloģisko apstākļu izraisīto ietekmju (arī apledojuma izraisīta ledus mešana) novērtējums.
 - 3.2.6. Veicama elektromagnētiskā starojuma un VES darbības ietekmes uz sakaru sistēmu (radio, TV, speciālās sakaru iekārtas) darbību un cilvēku veselību novērtējums (nosacījumi ietekmes novēršanas un samazināšanas pasākumu vērtējumam ietverti šīs Biroja programmas IV nodaļas 6. apakšnodaļā).
 - 3.2.7. Novērtējama iespējamība pieslēgties esošajiem elektropārvades tīkliem. Elektropārvades līniju no vēja elektrostacijām līdz patērētājam/pieslēgumam esošajiem tīkliem apkalpošanas darbi, to periodiskums un iespējamās ietekmes uz vidi novērtējums.
 - 3.2.8. Informācija par tuvākajām lidostām un lidlaukiem, kā arī sakaru sistēmu iekārtām, kuras Paredzētā darbība varētu ietekmēt.

- 3.2.9. Veicams ietekmes novērtējums uz bioloģisko daudzveidību, tostarp īpaši aizsargājamām sugām un to dzīvotnēm, tai skaitā attiecībā uz putnu un sikspārņu migrācijas aspektu, kā arī īpaši aizsargājamiem un Eiropas Savienības nozīmes biotopiem. Vērtē apstākļus, kas svarīgi konkrēto dabas vērtību pastāvēšanai.
- 3.2.10. Atbilstoši Ierosinātājas Iesniegumam un dabas datu pārvaldības sistēmā "Ozols" reģistrētajai informācijai Darbības vietas tiešā tuvumā neatrodas *NATURA 2000* teritorijas vai mikroliegumi (tuvākās *NATURA 2000* teritorijas atrodas ~ 3,2 km attālumā – dabas liegums "Sātiņu dīķi", tuvākie mikroliegumi ~ 1,5 km un 2 km attālumā), tomēr jāņem vērā, ka situācija var mainīties. Ja Ziņojuma gatavošanas laikā tiek konstatēta iespējama ietekme uz īpaši aizsargājamām dabas teritorijām vai mikroliegumiem, tad Ziņojumā nepieciešams nodrošināt atbilstīgu ietekmes novērtējumu. Ietekmes novērtējumu uz bioloģisko daudzveidību un *NATURA 2000* teritoriju sagatavo attiecīgajā jomā sertificēti dabas eksperti. Ietekmi uz putniem un sikspārņiem vērtē, ņemot vērā arī ietekmi to migrācijas laikā. Teritorijas novērtēšana dabā veicama atbilstošā sezonā, kas ļauj novērtēt attiecīgās dabas vērtības. Vērtē apstākļus, kas svarīgi konkrēto dabas vērtību pastāvēšanai.
- 3.2.11. Paredzētās darbības iespējamā ietekme uz medību resursiem.
- 3.2.12. Novērtē Paredzētās darbības ietekmi uz derīgo izrakteņu ieguves vietām, tajā skaitā kaļķakmens krājumiem un to ieguvi saistībā ar plānoto VES izvietojumu un būvniecību.
- 3.2.13. Novērtē Paredzētās darbības ietekme uz ainavu, kultūrvēsturisko vidi un rekreācijas resursiem, sniedz raksturojumu paredzētajiem pasākumiem negatīvo ietekmju novēršanai vai samazināšanai, ņemot vērā izvēlētos risinājumus un ainavas pārskatāmību no dažādiem skatu punktiem.
- 3.2.14. Citi ietekmju aspekti vērtējami atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8. punktā ar apakšpunktiem noteiktajam, un Birojs papildus prasības šo punktu izpildei neizvirza.
- 3.3. Vērtējot Paredzētās darbības ietekmi atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 10. punktā noteiktajam, īpaši vērtējami iespējamie vides riski un tipiskākās un iespējamās sliktākās avārijas situācijas.
- 3.4. Sagatavojams Paredzētās darbības sociāli - ekonomisko aspektu izvērtējums, tostarp ietekmes uz materiālajām vērtībām Paredzētās darbības ietekmes zonā novērtējums, ņemot vērā secinājumus par sagaidāmās ietekmes būtiskumu. Ziņojumā jāietver arī apkopojošs sabiedrības (arī institūciju un pašvaldības) viedokļu un attieksmes vērtējums, tai skaitā arī sabiedriskās apspriešanas sanāksmju (arī sākotnējās sabiedriskās apspriešanas) rezultātu novērtējums, atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 16. punktam.

4. Izvēlētās alternatīvas pamatojums, ņemot vērā ietekmes uz vidi salīdzinājumu.

- 4.1. Novērtējot un salīdzinot Paredzētās darbības alternatīvas atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 11. punktā noteiktajam, norāda kritērijus alternatīvo risinājumu salīdzināšanai.
- 4.2. Kritērijus izvēlās Ierosinātāja, tomēr tiem galvenokārt jāietver salīdzinājums saistībā ar radīto ietekmi uz vidi. Pamato izvēlēto variantu un izvērtē Paredzētās darbības un tās radītās ietekmes atbilstību normatīvajiem aktiem, kuros ietvertas prasības Paredzētajai darbībai.

5. Izmantotās novērtēšanas metodes:

- 5.1. Novērtējot Paredzētās darbības ietekmi, norāda izmantotās prognozēšanas metodes, ja prognozēšanai izmantotas datorprogrammas, jāiesniedz datorprogrammas/-u aprēķinu ievades datus.
- 5.2. Ziņojumā sniedz Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 12. un 13. punktā norādīto informāciju. Papildus Noteikumu Nr.18 2. pielikuma 12. un 13. punktā, kā arī šajā programmā noteiktajam, Birojs citus nosacījumus novērtēšanas paņēmieniem un metodēm nenoteic.

6. Prasības negatīvo ietekmju uz vidi novēršanas, nepieļaušanas vai samazināšanas pasākumu novērtēšanai, Paredzētās darbības limitējošo un ierobežojošo faktoru analīzei:

- 6.1. Risinājumu veidi un pasākumi (inženiertehniskie, organizatoriskie u.c.), kas paredzēti, lai novērstu, nepieļautu vai mazinātu paredzētās darbības būtisku nelabvēlīgu ietekmi uz vidi, raksturojami un novērtējami atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 14. punktā noteiktajam, un tie aptver gan risinājumus teritorijas sagatavošanas un papildus nepieciešamo objektu būvniecības laikā, gan VES ekspluatācijas laikā. Novērtē gan kādā mērā šādi pasākumi novērš, nepieļauj vai samazina ietekmi, gan kādas ir paliekošās ietekmes (pasākumu efektivitāte un paliekošo ietekmju atbilstība spēkā esošo normatīvo aktu prasībām). Novērtē paliekošo ietekmju atbilstību vides aizsardzību regulējošiem normatīvajiem aktiem.
- 6.2. Veic Paredzētās darbības iespējamo ierobežojošo un limitējošo faktoru analīzi (ņemot vērā normatīvajos aktos noteiktos ierobežojumus VES būvniecībai, balstoties uz veikto novērtējumu par sagaidāmo ietekmi uz vidi un nepieciešamajiem pasākumiem tās novēršanai, samazināšanai u.c.). Nepieciešamības gadījumā paredz nosacījumus atsevišķu darbību veikšanas ierobežošanai.

7. Prasības monitoringam:

- 7.1. Ziņojumā paredz pasākumus vides kvalitātes monitoringam un ietekmju uzraudzībai un novērtēšanai atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 15. punktā noteiktajam.
- 7.2. Izvērtējama monitoringa nepieciešamība un paredzami jau iespējami konkrēti nosacījumi metodēm, veikšanas vietām, parametriem, ilgumam un regularitātei.

V. Prasības sabiedriskajai apspriešanai un informācijas publiskošanai:

1. Ziņojumā analizē ietekmes uz vidi novērtējuma sākotnējās sabiedriskās apspriešanas laikā saņemtos komentārus un priekšlikumus, iekļaujot Ziņojumā pārskatu par sabiedrības iesniegtajiem priekšlikumiem un norādot, kā tie ņemti vērā. Nepieciešamības gadījumā Ziņojumā sniedz vērtējumu par plānotajiem risinājumiem problēmsituāciju novēršanai.
2. Prasības Ziņojuma sabiedriskajai apspriešanai nosaka Novērtējuma likums un Noteikumi Nr. 18, tādēļ Birojs atkārtoti minētās prasības neuzskaita, bet vienlaikus vērš uzmanību, ka sabiedrības līdzdalība un tās veicināšana ir viens no ietekmes uz vidi novērtējuma pamatuzdevumiem, tādēļ Novērtējuma likuma 17. panta sestā daļa noteic, ka ierosinātāja pienākums ir noskaidrot sabiedrības viedokli, veicinot to iedzīvotāju līdzdalību sabiedriskajā apspriešanā, kurus var ietekmēt Paredzētā darbība, vai aptaujājot šos iedzīvotājus.
3. Ierosinātājam jānodrošina Ziņojuma sabiedriskā apspriešana Novērtējuma likuma un Noteikumos Nr. 18 noteiktajā kārtībā.
4. Ziņojuma publiskojamā versijā neiekļauj ierobežotas pieejamības informāciju (piemēram, ierobežotas pieejamības informācija par atsevišķām dabas vērtībām, ja attiecināms), un tās sagatavošanā jāievēro personas datu aizsardzības prasības. Ierobežotas pieejamības

informācija sagatavojama atsevišķā dokumentā un iesniedzama Birojā atbilstoši jomu reglamentējošiem normatīviem aktiem. Ziņojuma publiskojamā pārskatā, kas Ziņojumā iekļaujams saskaņā ar Novērtējuma likuma 17. panta trešo un septīto daļu, fiziskas personas datu apstrāde veicama tādā veidā, lai datus nav iespējams saistīt ar konkrētu datu subjektu bez papildu informācijas izmantošanas (tie pseidonimizējami), vienlaikus Birojā šis pārskats iesniedzams arī bez pseidonimizācijas – veidā, kas ļauj secināt gan to, vai attiecīgais iesniegums vispār bijis saņemts un vērtēts, gan pilnvērtīgi izprast pašu priekšlikumu un to, kā tas ņemts vērā.

Direktora p.i.
direktora vietniece –
Piesārņojuma novērtēšanas daļas vadītāja

I. Kramzaka

2020. gada 6. janvārī